

YURTDIŞI YATIRIMLAR ÜLKE PROFİLİ

FİNLANDİYA

İÇİNDEKİLER

A. FİNLANDİYA İŞ ORTAMI	3
1. Finlandiya İş Ortamı	3
a) <u>İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler</u>	3
-Dünya Bankası Doing Bussiness Raporu Ülke Bilgisi	4
b) <u>Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat</u>	5
- Şirket Kurmak	5
- Şube Açmak	7
- Temsilcilik Açmak	8
- Şirket Feshi	8
c) <u>Vergi Uygulamaları</u>	9
- Genel	9
- Vergi İdaresi	9
- Beyanname	10
- Muhasebe Kayıtları	10
- Verginin Hesaplanması	11
- Amortisman	12
- Diğer Hükümler	13
- Vergiden Muafiyet	13
- Diğer Vergiler	14
d) <u>Sosyal Güvenlik Uygulaması</u>	14
2. Ülkedeki Potansiyel Yatırım Alanları	16
B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ	17
1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı	17
a) <u>Genel</u>	17
b) <u>Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar</u>	18
i) Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri	18

ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar	20
- Şirket Kuruluşunda Ayrımcılık	20
- Vergi Hukukunda Ayrımcılık	20
- Yabancıların Serbest Dolaşımı	20
2. Yatırım Teşvik Mevzuatı	20
C. FİNLANDİYA'DA TÜRK YATIRIMLARI	22
1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme	22
2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar	24
D. FİNLANDİYA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI (Doğrudan Yabancı Sermaye Verileri)	25
E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER	27
1. Faydalı Linkler	27
2. Ulaşılabilecek Hukuki & Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler	28

A. FİNLANDIYA İŞ ORTAMI

1. Finlandiya İş Ortamı

a.İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

Finlandiya parlamenter demokrasi ile yönetilmekte olup, siyasi yapı anayasa ile belirlenmiştir. Cumhurbaşkanı Sauli Niinistö, 28 Ocak 2018 tarihinde yapılan seçimle ikinci dönem görevini sürdürmektedir. Finlandiya'da 14 Nisan 2019 tarihinde yapılan genel seçimde %17,7 oy oranı ile en fazla oyu alan ve Fin Meclisinde 40 milletvekili sahibi olan Sosyal Demokrat Parti'nin (SDP) lideri Antti Rinne Başbakanlığında koalisyon hükümeti kurulmuştur. Bu hükümetin 03 Aralık 2019 tarihinde istifa etmesi ile yeni hükümet yine SDP'den Sanna Marin Başbakanlığında, istifa eden koalisyon hükümetinde yer alan partilerle beraber 10 Aralık 2019 tarihinde kurulmuştur. Kabine Başbakan ile beraber 19 bakandan meydana gelmektedir. Koalisyon ortağı diğer parti liderleri de kadınlardan oluşmaktadır.

Bir kuzey ülkesi (Nordic) olan Finlandiya, 5,5 milyon kişilik nüfusa sahip olup, Avrupa kıtasının kuzeyinde yer almaktadır. Finlandiya AB'ye üye ülkeler arasında ekonomik büyüklük olarak orta sıralarda bulunmaktadır. Ülke konumu itibariyle Batı Avrupa'nın Rusya Federasyonu'na geçiş noktası durumundadır. Finlandiya zengin su ve orman kaynaklarına sahiptir. Tarım, ülkenin güney kesiminde soğuk iklimin izin verdiği ölçüde yapılmaktadır. Başlıca tarım ürünleri buğday, arpa, çavdar, yulaf ve patatestir. Ağaç ve orman, metalürji ve kimya sanayisi gelişmiş durumda olan ülke ekonomisinde bilişim ve haberleşme sektörleri de güçlü durumdadır.

Finlandiya'da daha çok sermaye veya yatırım malı üretimine yönelik sanayi yapısı öne çıkmaktadır. Bununla beraber sanayi sektörü ülke ekonomisinde %27 seviyesinde bir paya sahipken, hizmet sektörü ülke ekonomisinin %70'ine yakın bir bölümünü teşkil etmektedir.

Ülkede %20 oranında alınan kurumlar vergisi diğer AB ülkelerine kıyasla düşük seviyededir. Ülkedeki yüksek ve iyi eğitilmiş iş gücü ile İngilizce bilgisi seviyesi Finlandiya'da iş yapmayı kolaylaştıran diğer faktörler arasında sayılmaktadır. Finlandiya özellikle kalifiye iş gücü, bilgi ve yenilikçilik (inovasyon) sunma kapasitesi konusunda başarılıdır. Finlandiya'daki iş ortamına ilişkin olumlu imaj, yatırımcıların ilgisini çekmektedir.

Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch 24 Ocak 2020 tarihinde, Finlandiya'nın kredi notunu en yüksek seviyeden, AA+'ya düşürdüğünü açıklamış ülkenin ekonomik görünümünü ise "pozitif" ten "istikrarlı" ya düşürmüştür.

Bu şekilde üç büyük kredi derecelendirme kuruluşu olan Moody's, S&P ve Fitch'in Finlandiya'ya verdikleri kredi notu AA+ olmuştur.

Fitch, ülkenin orta vadeli kamu borç yörüngesinin "hükümetin gevşek mali durumu, zayıf orta vadeli büyüme potansiyeli ve artan yaşlanma ile ilgili maliyet baskılarını hafifletmek için yapılması gerekli sosyal ve sağlık reformları konusunda yaşanan aksaklıklar sebebiyle zayıflattığını belirtmiştir.

Fitch, Finlandiya'nın kötüleşen demografik eğilimlerinin riskleri daha da derinleştirdiğini ve ülkenin yaşlılık bağımlılık oranının Japonya ve İtalya'dan sonra dünyanın

üçüncü en yüksek oranına sahip olduğunun altını çizmiştir. Kredi kuruluşu bu arada Finlandiya'nın net dış borcunun diğer 'AA' dereceli ülkelere kıyasla çoğundan daha yüksek olduğunu dile getirmektedir.

Ülkenin cari açığı ve enerji ithalatı ihtiyacı devam etmektedir. Ülke enerji ithalatının yüzde 60'ından fazlası için komşu Rusya'ya bağımlı olduğu dile getirilmektedir.

Finlandiya gayri safi yurt içi hasılası (GSYH) 2019 yılında %1 oranında artmıştır. Bununla beraber, tün Dünyayı etkileyen Covid-19 salgınına önlemek için alınan önlemler ülke ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Finlandiya Maliye Bakanlığı, Covid-19 salgınına önlemek için alınan önlemlerin ülkede ticari faaliyetleri kısıtladığı ve bu nedenle gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYH) 2020 yılının ikinci çeyreğinde ciddi bir daralma göstereceğini, sonrasında da büyüme beklendiğini açıklamıştır. Bu gelişme içerisinde Finlandiya GSYH'nin 2020 yılında %5,5 oranında azalması, 2021 ve 2022 yıllarında ise %1,3 oranlarında büyümesi ile ekonomik büyümede görülecek aksama ile kamu finansmanının önümüzdeki yıllarda önemli ölçüde açık vermesi öngörülmektedir.

Bu kapsamda, Finlandiya GSYH'ndeki sert düşüşün küresel talepteki daralma nedeniyle Fin ihracatına yönelik talebin düşmesi ile ülkede özel tüketimin azalması sonucunu ortaya çıkacağı bunun da özellikle hizmetler sektöründe olumsuz etkiye neden olacağı belirtilmektedir. Belirsiz görünümün yatırımların yeniden planlanmasına veya tamamen askıya alınmasına neden olacağı ve bu çerçevede özel yatırımların önemli ölçüde azalacağı kaydedilmektedir.

Açıklanan ekonomik destek paketlerinin iş dünyasının acil ihtiyaçlarını karşılarken borç sorunu yaşayan Finlandiya'nın bu sorununu ağırlaştırması söz konusudur. Salgının süresi ekonomik zararın büyüklüğünde etkili olacağı değerlendirilmektedir.

2021-2022 yılları arası dönemde Finlandiya'nın kriz öncesi büyüme yoluna geri dönebileceği, bu kapsamda, kısa süreli olabilecek krizin ekonominin üretim potansiyelini önemli ölçüde zayıflatması beklenmese de salgın döneminde kaybedilen üretimin telafi edilmesinin zaman alacağı öne sürülmektedir.

Özel tüketimdeki büyümenin normale dönmesi ile reel gelirlerde artış olabileceği, özel yatırımların daha yavaş toparlanacağı, konut inşaatında ilk aşamada düşüş olacağı bildirilmektedir. Bununla beraber, konut inşaatın düşüşünün 2022'de sona ereceğinin ve bu durumun anılan yıl beklenen GSYH büyümesini desteklemesinin beklendiği öne sürülmektedir.

-Dünya Bankası Doing Business Raporu Ülke Bilgileri

Dünya Bankası Grubu'nun iş kurma, inşaat ruhsatı alma, elektrik bağlantısı, gayrimenkul tescili, kredi alma, azınlık yatırımcıların korunması, vergi ödeme, sınır ötesi ticaret, sözleşmenin uygulanması ve iflas işlemleri gibi ekonomideki işletmelerin yaşam döngüleri boyunca geçerli olan düzenlemeleri analiz ederek hazırladığı İş Yapma Kolaylığı (Doing Business 2020) raporunda Finlandiya, yüksek gelir gruplu ülkeler kategorisinde yer vermiştir. Anılan raporda Ülke nüfusu 5.518.050 kişi olarak belirtilmiştir.

İş Yapma Kolaylığı raporunda sıralama sınıra uzaklık puanına dayalı olarak belirlenmektedir. Bu ölçü her bir ekonominin iş düzenlemelerindeki küresel en iyi uygulamalara ne kadar yakın olduğunu göstermektedir. Daha yüksek puan, daha etkin iş

ortamı ve daha güçlü yasal kurumlar olduğunu göstermektedir. 0'la 100 arası ölçmenin yapıldığı bu kategoride Finlandiya, 2020 yılı için 80,2 puanla yer almıştır. Bu puan seviyesiyle 190 ülkenin değerlendirildiği 2020 yılı İş Yapma Kolaylığı raporunda, Finlandiya 20. sırada yer alarak gerileme kaydetmiştir.

Göstergeler itibariyle Finlandiya, 2020 yılında işe başlamada 31., inşaat izinlerinde 42., elektrik bağlantısında 24., gayrimenkul tescilinde 34., kredi almada 80., azınlık yatırımcılarının korunmasında 61., vergi ödemede 10., sınır ötesi ticarete 37., sözleşmenin uygulanmasında 45. ve iflas işlemlerinde 1. sırada yer almıştır.

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

-Şirket Kurmak

Şirket Türleri ve Bunlara İlişkin Koşullar

Finlandiya'da şirket kurulmasına ilişkin mevzuat, (değişikliklerle beraber) 122/1919 sayılı 'Ticaret Özgürlüğü Kanunu' ile belirlenmiştir. Bu kanun çerçevesinde gerçek ve tüzel kişilerin uluslararası yükümlülükler çerçevesinde, Finlandiya'da iş kurma ve ticaret yapma hakları bulunmaktadır. Kanuna göre, iş faaliyetleri Ulusal Patent ve Tescil Kurulu'ndan (Finnish Patent and Registration Office-PRH) alınacak izin ile başlamaktadır. Konu ile ilgili izinler genel olarak ilk başvuru ile alınabilmektedir. Bunun yanı sıra, bazı iş kolları ve girişim başvuruları için başvuranın Fin vatandaşı veya yabancı uyruklu olmasına bakılmaksızın özel beceri, lisans ve izinler istenebilmektedir.

İş kuruluşuna yönelik yerine getirilmesi gereken işlemler, Finlandiya Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Ajansı tarafından hazırlanmış <https://www.suomi.fi/company> adresinde yer alan iş kuruluşu sihirbazı (business start-up wizard) yardımıyla takip edilebilmektedir.

Diğer taraftan, AB dışı ülke vatandaşlarının Finlandiya'da kuracağı şirket türleri ve izinleri ile ilgili olarak aşağıda sunulmakta olan Finlandiya Patent ve Kayıt Ofisi, PRH, suomi.fi ve infofinland sayfalarından faydalanmak mümkündür.

-<https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/ulkomaalaisluvat.html>

-<https://www.suomi.fi/company/starting-a-business/forms-of-enterprise>

-<https://www.infofinland.fi/en/living-in-finland/work-and-enterprise/starting-a-business/company-forms>

Şirket türleri aşağıdaki gibidir.

En küçük ölçekli iş türü olan özel girişimcilik (Yksityinen elinkeinonharjoittaja, private entrepreneurs) ile şirket sahibinin şirketi, ayrı bir mahiyet olarak kabul edilmediği gibi şirket borç ve varlıklarından özel girişimci sorumludur. Şirket sahibi yaptığı işten kaynaklanan vergilerini ödemekle yükümlü olup, basit muhasebe sisteminde tek girişli muhasebe tutabilmektedir.

Kolektif şirket (Avoim Yhtiö-Ay, general partnership) en az iki ortak tarafından ve asgari sermaye gerektirmeden kurulabilmektedir. Ortaklar eşit derecede şirket borç ve yükümlülüklerinden sorumludurlar. Bu şirket tipinde kar eşit derecede ortaklar arasında

paylaştırılabilir. Kolektif şirketlerde ortaklardan (kuruculardan) en az birinin Finlandiya’da ikametgaha sahip olması veya ortak (kurucu) tüzel kişilik ise Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) bölgesi içinde yaşıyor olması gerekmektedir. Aksi takdirde, AEA dışından gelen tüm ortakların PRH’den izin almaları gerekmektedir. Kuruluş aşamasında şirket kuruluş bildirimini PRH’ye yazılı olarak yapılmalıdır. Ortaklık sözleşmesinin imzalanmasından itibaren üç ay içinde şirketin kayda alınabilmesi için PRH’ye bildirilmelidir. Aksi takdirde ortaklık oluşumu sona ermektedir. PRH’ye sunulacak şirket başlangıç bildiriminde: şirket adı, iş yeri, işin alanı ve adres bilgileri için alternatiflerin yanı sıra ortaklarla ilgili bilgiler belirtilmelidir. Tüm ortaklar tarafından imzalanan orijinal ortaklık anlaşması ve başvuru ödeme makbuzu gibi gerekli belgeler de başvuruya eklenmelidir. (<https://www.suomi.fi/company/starting-a-business/forms-of-enterprise/guide/general-partnership-limited-partnership/setting-up-general-and-limited-partnership>)

Komandit şirketlerde (Kommandiittihtiö,-Ky, limited partnership), ortaklardan (kuruculardan) en az birinin ikametgaha sahip olması veya ortak (kurucu) tüzel kişilik ise AEA bölgesi içinde olması gerekmektedir. Aksi takdirde, AEA dışından gelen tüm kolektif ortakların PRH’den izin almaları gerekmektedir. Komanditer ortakların ikamet yerinin AEA bölgesi içinde bulunması gerekmektedir. Kolektif şirket kuruluşunda olduğu gibi, kuruluş aşamasında şirket kuruluş bildirimini PRH’ye yazılı olarak yapılmalıdır. Ortaklık sözleşmesinin imzalanmasından itibaren üç ay içinde şirketin kayda alınabilmesi için PRH’ye bildirilmeli, aksi halde, ortaklık oluşumu sona ermektedir. PRH’ye sunulacak şirket başlangıç bildiriminde: şirket adı, iş yeri, işin alanı ve adres bilgileri için alternatiflerin yanı sıra ortaklarla ilgili bilgiler girilmelidir. Tüm ortaklar tarafından imzalanan orijinal ortaklık anlaşması ve iş başvuru ödeme makbuzu gibi gerekli belgeler de başvuruya eklenmelidir. (<https://www.suomi.fi/company/starting-a-business/forms-of-enterprise/guide/general-partnership-limited-partnership/setting-up-general-and-limited-partnership>)

Sınırlı sorumlu şirketlerin (Osakeyhtiö-Oy, limited liability) kurulmasında 1 Eylül 2006 tarihinde yürürlüğe giren sınırlı sorumlu şirketler kanununa göre belirleyici faktör pay sahiplerinin ikamet yeri değildir. Pay sahipleri AB dışında ikamet edebilirler. Ancak, genel müdür (ve yardımcısı) ve yönetim kurulunun üyeleri ile yardımcı üyelerinden en az birer kişinin AEA alanında ikameti olması gerekmektedir. Aksi takdirde; AEA dışından gelen tüm üyeler için PRH’den izin alınması gerekmektedir. Sınırlı Sorumlu şirkette asgari sermaye hissesi gerekliliği, 1 Temmuz 2019 tarihinden itibaren kaldırılmıştır. Kayıt olmak için, şirketin aynı zamanda Vergi İdaresi’ne de gönderilebilecek bir kuruluş bildirimini sunması gerekir. Söz konusu şirket türünün kuruluşu kağıt başvuru yanında online olarak PRH’ye daha hızlı ve ucuz olarak da yapılabilir. (<https://www.suomi.fi/company/starting-a-business/forms-of-enterprise/guide/limited-liability-company>)

Halka Açık Limited Şirketler (Julkinen Osakeyhtiö-Oyj, public stock company) ise ülkede büyük işletmeler için tasarlanmış şirket türüdür. Şirketin halka açık bir limited şirket olması durumunda, asgari sermayesinin 80.000 Avro (nakit veya emtia) olması gerekmektedir. Söz konusu sermaye ile en az bir tüzel kişi tarafından kurulabilen şirketlerdir. Sermayenin 80.000 Avro’yu aşması durumunda şirket yönetimi en az 3 üyeden oluşan bir yönetim kurulu (üyelerin yarısından fazlası AEA ülke vatandaşı olmalıdır) ve bir genel müdür tarafından güvenceye alınmalıdır. Bu tür varlıkların hisseleri Helsinki Borsasına kote olabilmektedir. (<https://www.suomi.fi/company/starting-a-business/forms-of-enterprise/guide/limited-liability-company/share-capital-and-subscription-of-shares>)

Finlandiya mevzuatına göre, iş kurma faaliyetleri Ulusal Patent ve Tescil Kurulu'ndan (Finnish Patent and Registration Office-PRH) alınacak izin ile başlamaktadır.

Finlandiya Patent ve Kayıt Ofisi (PRH), başvuru üzerine AEA bölgesi dışından gelen kişilere işletmelerin yönetim pozisyonlarında veya diğer sorumluluk pozisyonlarında görev yapma iznini vermektedir. Kişinin vatandaşlığı, iznin gerekli olup olmadığı konusunda belirleyici olmadığı gibi, tüzel kişinin daimî ikamet yeri veya kayıtlı olduğu yer belirleyici bir faktördür. Kayıtlı olunun yer yerel Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Ajansı (Digital and Population Data Services Agency, <https://dvv.fi/henkiloasiakkaat>) tarafından belirlenmektedir. Ayrıca, AEA bölgesi dışından bir kuruluş veya vakıf şubesi kurulacaksa, yine PRH izni alınması ihtiyacı bulunmaktadır. İkamet izinlerinin ise Finlandiya Göçmenlik Servisi'nden alınması söz konusudur (<https://migri.fi/en/home>).

Ülkede yürürlüğe giren 'Finlandiya'da Kara Para Aklanmasının ve Terörizmin Finansmanın Önlenmesi Yasası' çerçevesinde, ülkede faaliyet gösteren şirketlerin yasa uyarınca, şirket sahipleri ile ilgili detaylarını 1 Temmuz 2020 tarihine kadar Finlandiya Patent ve Kayıt Ofisi'ne (PRH) bildirimde bulunmaları gerekmektedir. Bu suretle, şirketlerin ve organizasyonların, gerçek fayda sahiplerini tanımlayarak, fayda sahiplerinin kayıtlara geçmesi için ayrıntıları PRH'ya bildirme ve şirket detaylarını güncel tutma sorumlulukları bulunacaktır. Konu ile ilgili detaylı bilgiye aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşmak mümkündür.

(https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/beneficiaries_will_be_registered_from_1_july_2019/who_is_a_beneficial_owner.html)

2018 yılı Nisan ayı başında yürürlüğe giren düzenleme uyarınca, Business Finland AB üyesi olmayan ülke vatandaşlarının Finlandiya'ya taşınarak ülkede kuluçka (startup) şirket kurmak isteyen başvuru sahiplerine uygunluk değerlendirmesi yapmaya başlamıştır. Alınan olumlu sonuçla oturma izni başvurusunda bulunulması söz konusu olabilmektedir. Bu tür şirketlerde hızlı büyüme potansiyeli, çok yönlü uzmanlık ile yeterli finansmana erişim önem arz etmektedir. (<https://www.businessfinland.fi/en/do-business-with-finland/work-in-finland/startup-permit/>)

-Şube Açmak

Yabancı bir şirket, şube temsilcisini Finlandiya'da "Act on the Right to Carry on a Trade" Kanunu 6(3) kapsamında atar. Finlandiya'da şube kurmak isteyen AEA (Avrupa Ekonomik Alanı- AB, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre) bölgesi dışındaki kuruluşların veya vakıfların, Finlandiya Patent ve Kayıt Ofisi PRH'ye izin başvurusu yapması gerekmektedir. Şube temsilcisi ülkesindeki şirket adına bildirimleri ve celpleri almaya yetkili kişidir. Eğer şirket herhangi bir AEA bölgesi mevzuatına göre kurulmuş bir yabancı kurum veya kuruluşu ve (tüzükte belirtilen) kayıtlı bir ofisi, merkezi yönetimi veya ana merkezi AEA alanında bulunuyorsa, temsilcinin AEA bölgesinde ikamet ediyor olması gerekmektedir. Diğer durumlarda temsilcinin Finlandiya'da ikamet ediyor olması ihtiyacı bulunmaktadır.

(https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/yrityksen_perustaminen/sivuliikkeen_perustaminen/permit_to_establish_a_branch_of_an_organisation.html)

Avrupa Ekonomik Bölgesinde kurulmuş bir şirketin Finlandiya'da şube açma yetki başvurusunda ilgili mercilere sunulması gerekli bilgiler, 3.7.2003/658 numaralı Maliye Bakanlığı'nın Yatırım Firması Hesapları İzin Başvurusu Kararnamesinde belirtilmiştir.

Yabancı bir şirketin şubesi, Finlandiya'da sabit bir ofiste sürekli bazda iş veya kişisel faaliyetlerle işgal eden yabancı bir organizasyonun veya kuruluşun parçası olarak hareket etmektedir. Şubenin ismi, şube olduğunu gösteren bir ekle birlikte, yabancı tescilli ismini içermelidir. Örneğin “CDE Cargo Ltd. sivuliike”(CDO kargo şirketinin Finlandiya'da ki şubesi) şeklinde belirtilebilir.
(https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/yrityksen_perustaminen/sivuliikkeen_perustaminen.html)

-Temsilcilik Açmak

Yabancı şirketlerin Finlandiya'ya temsilci atayabilmelerinin esasları ülkenin Ticaret Yapma Kanunu hükümlerince belirlenmiştir. Yabancı bir birimin Finlandiya'da temsilcilik açabilmesi için ilk önce PRH'e başvurarak ilgili formu doldurması gerekmektedir. Bu şekilde temsilcilik adı ve irtibat bilgileri adı geçen tescil kurumuna kayıt edilmiş olmaktadır. Temsilcilik olarak atanan yabancı bir şirket veya vakıf AEA bölgesi yasaları çerçevesinde kurulmuş olarak vergi ikamet yeri ve merkez ofisi AEA'da yerleşik olabilir. Ancak bu sayılan şartlar karşılanmadığı durumda temsilciliğin ikamet yerinin Finlandiya olması gerekmektedir. Değerlendirme Usul Kanunu'nun 52. maddesi uyarınca, yabancı bir kuruluşun temsilcisi gelir vergisinden sorumlu olabilir. Bu durum ikamet yerleri AEA dışındaki gerçek ve tüzel kişileri kapsamaktadır. Sonuç olarak bir temsilci, bir AEA ülkesinde yerleşik şirket üzerinden alınan vergilerden sorumlu değildir. Avrupa Birliği dışında ikamet eden şirket temsilcisi için ise durum tam tersidir.

-Şirket Feshi

Şirket fesihleri Limited Şirketler Yasasının tasfiye işlemleri ile ilgili hükümleriyle düzenlenmektedir. Ülkede faaliyet gösteren şirketin feshi ve iş faaliyetlerinin sonlandırılması için Ulusal Patent ve Tescil Kurulu'na bildirim gerekmektedir. Şirketin söz konusu sicilden silinmesi ile birlikte, kayıtlı şirket isminin korunması da yürürlükten kalkmaktadır.

Limited şirketlerin kapatılması tasfiye işlemleri yoluyla yapılmaktadır. Tasfiye memuru, daha sonra şirketin borçlarının ödenmesini, varlıklarının dağılımını, hesapların son mutabakatını ve süreçte gerekli diğer pratikleri yönetmektedir. Yetkili makamların şirketin tasfiye edilmesini veya Ticaret Sicilinden çıkarılmasını talep edebileceği durumlar da vardır.

Tasfiye işlemleriyle şirket gönüllü olarak feshedilebileceği gibi başka bir şirketle birleştirilerek veya yeni şirketlere bölünerek de kapatılabilmektedir. Limited şirket iflas etmişse, büyük ölçüde borcu bulunuyorsa veya kârsızsa, iflas işlemleri yoluyla feshedilmesi gerekebilir. İflas işlemleri şirket sahibince yapılabildiği gibi, şirketin alacaklılarından biri de iflas dilekçesi verebilmektedir. Şirketin Genel kurulu, tasfiyeye koyma kararını verecektir ve yönetim kurulunun yerini alacak tasfiye memurunu seçecektir. Tasfiye memuru, yönetim kurulu üyesi veya şirketin içinden başka bir kişi olabilir. Tasfiye memuru, şirketin feshi ve iş faaliyetlerinin sonlandırılmasını Ulusal Patent ve Tescil Kurulu'na bildirmelidir. Aynı zamanda tasfiye memuru, şirket herhangi bir alacaklıdan haberdar olmasa bile alacaklılara kamu çağrısı için başvurur. Tasfiye memuru şirketin varlıklarını nakde çevirir ve borçlarını öder. Tasfiye memuru, kalan malları da böler ve hesapların nihai mutabakatını hazırlar. Tasfiye memuru genel kurul toplantısına nihai hesapları sunduğunda şirket feshedilmiş sayılır.

Genel ortaklık veya sınırlı ortaklık şeklindeki şirketler ise, tüm ortaklar oybirliği ile kabul ettiği sürece, ortaklar arasındaki anlaşma ile feshedilebilir. Bu durumda tasfiye işlemine gerek yoktur.

Uzlaşa sonucu fesih edilecek şirketlerde ortaklığın borçları ödenmeli ve varlıklar ortaklar arasında dağıtılmalıdır. Sınırlı bir ortaklıkta, sessiz ortakların paralarını genel ortaklardan önce alması sağlanmalıdır. Bunun nedeni, sessiz ortakların şirketten kişisel olarak sorumlu olmamalarıdır. Şirketin tüm ödemeleri yapıldıktan sonra ticaret siciline şirket feshi bildirimini yapılmalıdır.

Ortaklar arasında şirket feshi üzerinde uzlaşa sağlanmadığı durumda diğer ortaklar işi feshetmek isteyen ortakların hisselerini satın alabilirler. Ortaklar da bu konuda anlaşamazlarsa, şirket genellikle tasfiye edilir. Tasfiye işlemleri tasfiye memurunun ticaret siciline bildirimini ile başlamaktadır. Tasfiye memuru şirketin varlıklarını nakde çevirir, borçlarını ve diğer yükümlülüklerini öder. Şirketin yeterli fonu yoksa, genel ortaklar kalan tutarları kendi fonlarından ödemek zorundadır. Kalan fon varsa, tasfiye memurları ortaklar arasında dağıtır. Son olarak tasfiye memuru hesapların nihai olarak ödenmesini hazırlar ve ticaret siciline ve vergi idaresine şirketin feshedildiğini bildirir.

Şirketlerin belirsiz veya belirli bir süre için iş faaliyetlerini kesmesi ticaret sicili kayıtlarına yansımayaacaktır. Ancak, bu durumun doldurulacak ilgili formlar ile vergi dairesine de bildirilmesi gerekmektedir. Böylece bilgi işlem sisteminde bu durum kayıt altına alınacaktır. İş faaliyetlerine daha sonra geri dönülmesi durumunda, durum değişikliği vergi dairesine, ilgili formlar doldurulmak suretiyle zaman kaybetmeden yapılmalıdır.

c. Vergi Uygulamaları

-Genel

Finlandiya bir Avrupa Birliği ülkesi olmakla birlikte, diğer kuzey (Nordic) ülkeleri İsveç ve Danimarka gibi dünyada toplam vergi yükünün en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Finlandiya'da gelirden kesilen vergi artan oranlı (progresif) vergidir. Ödenecek vergi kişinin gelirine göre belirlenmekte ve gelir artışıyla beraber vergi artışı gelmektedir. Girişimciler ise ülkeye, girişimcilik etkinliğinden tüm giderler düşüldükten sonra artan gelir üzerinden vergilerini öderler. Kazanç, girişimdeki sermayeye göre ya sermaye geliri ya da gelir olarak vergilendirilir.

Hükümetin 2014 yılında aldığı kararla, ülkede yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla kurumlar vergisi %24,5'ten %20 oranına düşürülmüştür. Ülkede uygulanan diğer vergiler, bu çalışmanın 'Diğer Vergiler' alt başlığında ele alınmaktadır.

-Vergi İdaresi

Finlandiya Merkezi Vergi İdaresi "Vero" olarak adlandırılmaktadır. Fin vergilendirmesine ilişkin kararlar Finlandiya Parlamentosu ve Avrupa Birliği tarafından alınmaktadır. Ülke vergi mevzuatı Finlandiya Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanır ve Fin parlamentosu tarafından kabul edilir.

lke Vergi Dairesi, ülkedeki vergilerin ve vergi benzeri ödemeleri toplamaktadır. Vergi Dairesine ek olarak, Finlandiya Gümrük İdaresi (Tulli) ve Finlandiya Ulaştırma ve İletişim Ajansı (Traficom) da diğer vergi ve vergi benzeri ödemeleri tahsil edebilmektedir. (<https://www.vero.fi/en/businesses-and-corporations/>, <https://www.vero.fi/en/individuals/>)

-Beyanname

Vergilendirilebilir iş yapan bir kişi veya şirket, İş Bilgi Sistemi'ne (ytj.fi) bir bildirimle kayıt yaptırılmalıdır. KDV Yasasında ngrlen mali yıla ait net cirosun 10.000 avrodan fazla olmaması durumunda, şirket vergiye tabi değildir. Bu durumda hesap döneminde (12 aylık) cirosu 10.000 avro veya daha az olan kişi veya şirketin bu sisteme kaydı da zorunlu değildir. Bununla birlikte, işletme veya şirket ciroları daha düşük olan şirketler, işlerini yerine yürüttükleri sürece sisteme gönüllü kayıt olmayı da tercih edebilmektedir. Küçük bir işletme işletmecisi, mali yılının satışlarının 10.000 avro tutarındaki eşiğin üstünde olup olmadığını önceden değerlendirmelidir. Hesap döneminin uzunluğu 12 aydan farklıysa, ciro değerı, 12 aylık bir süreyi yansıtacak şekilde ayarlanmalıdır. Sınırın aşılacağı düşünülürse, vergi idaresine (Y-form ile) kurma veya değerıştirme beyannamesini göndererek vergilendirilebilir bir kişi olarak kayıt yaptırılmalıdır.

Girişimcilerin kendi sorumluluklarındaki, sermaye transfer vergisi dışındaki tüm vergiler (doğrudan olmayan vergiler) periyodik vergi bildirimleriyle düzenli olarak beyan edilir. Kişinin kendi inisiyatifi ile ödenen vergiler, rneğin KDV, avans vergileri ve işverenlerin sosyal güvenlik katkılarını içermez. Periyodik olarak beyan edilen söz konusu dolaylı vergiler her ay ödenir. Ancak, küçük girişimler, vergi bildirimini ve ödemelerini sunmak konusunda iyi bir kayda sahipseler, iade ve demeler için daha az yoğun bir takvim tercih edebilirler. Girişimin net satışları bir takvim yılı içerisinde 100.000 Avroyu aşmıyorsa KDV, vergi ödemeleri, işverenin sosyal güvenlik katkıları ve kaynakta tahsil edilen vergiler, üç aylık vadelerde bildirilebilir ve ödenebilir. Net satışlar 30.000 Avroyu aşmıyorsa, her takvim yılında bir kez KDV ödenebilir ve bildirimler yılda bir sunulabilir. Birincil üreticiler ve sanatçılar net satışlarına bakılmaksızın yılda bir kere KDV deyebilmektedir.

-Muhasebe Kayıtları

Finlandiya Muhasebe Yasasına göre, tüm şirketler işletmelerinin muhasebesini tutmakla yükümlüdür. Girişimcilerin ve yatırımcıların muhasebe tutma işlerini yüklenicilere vermeleri faydalıdır. Bir işin hesap dönemi normal olarak 12 aydır. İlk hesap dönemi 12 aydan daha uzun olabilir ancak 18 ayı geçemediği gibi 12 aydan daha kısa da olabilir. şirketin hesap dönemi takvim yılı olmak zorunda değerildir (rneğin, 1 Nisan- 31 Mart). Ancak, girişimci tek girişli basit muhasebe hesap defteri kullanıyorsa, bu girişimci için hesap dönemi her zaman takvim yılı olmak zorundadır (1 Ocak- 31 Aralık). Hesap dönemi sona erdiğinde, mali tablolar ve yıllık rapor çıkarılır. Küçük bir şirkette mali tablolar bir kar-zarar hesabından, bilançodan ve mali tablo notlarından oluşmaktadır. Tüm bu belgeler, Finlandiya Muhasebe Yasasının, Finlandiya Muhasebe Hükümleri ve Kamu Yasasının belirli gereksinimleri ile uyumlu olmalıdır. Bir şirketin ya da kooperatifin genel kurulu, bir ortaklığın aktif ortakları veya serbest bir tüccar, atacakları imzalarla mali tabloları ve yıllık raporu onaylarlar. şirketin bir denetçisi varsa denetçi, hesap defterini ve şirketin yönetimini kontrol etmeli ve denetim raporu yazmalıdır. Limited şirketlerde hissedarlar mali tabloları ve yıllık raporu genel kurul toplantısında veya yazılı bir belgeyle onaylarlar. Kooperatiflerde, yeler mali tabloları ve yıllık raporu genel kurul toplantısında veya yazılı bir belgeyle onaylarlar. Bir ortaklıkta, mali tablolar aktif ortaklar tarafından imzalandığı için resmi bir toplantıya gerek yoktur. Aynı durum serbest tüccarlar için de geçerlidir. Kolektif ortaklıklar,

limited ortaklıklar, limited şirketler ve kooperatifler düzenli denetimlere tabidir. Şahıs firmaları ve girişimci profesyoneller gibi serbest tüccarların ise denetçi görevlendirmesine gerek yoktur. Ancak, son hesap döneminde ve izleyen dönemde,

- 1) bilanço toplamının 100.000 avroyu aşması,
- 2) net satışların veya gelir miktarının 200.000 avroyu aşması,
- 3) ortalama üçten fazla kişi istihdam edilmesi

hallerinin birden fazlası oluşmamişsa, Finlandiya Denetim Yasasına göre küçük ölçekli şirketlerde bir denetçi görevlendirilmesine gerek yoktur. Anılan limit(ler) aşıldığında, bu şirketlerde ve kooperatiflerde denetim zorunlu hale gelmektedir.

Yasalar bir denetçi kullanımını gerektirmese bile, girişim için hazırlanan şirket sözleşmesine, düzenlemesine veya kuruluş dilekçesine denetçi kullanımıyla ilgili bir hüküm eklenebilmektedir. Ancak, bir denetçi görevlendirmek istenmiyorsa denetçi kullanımıyla ilgili hüküm eklemenin bir anlamı olmayacaktır. Yasaların zorunlu kılması nedeniyle veya sadece isteğe bağlı olarak denetçi görevlendirilecekse, mutlaka onaylı bir denetçi görevlendirilmelidir.

-Verginin Hesaplanması

Bir şirketin vergiye tabi geliri, vergiden düşülebilir maliyetlerin çıkarılması sonucu elde edilen vergiye esas olacak kazançta göre hesaplanır. Ödenecek vergi miktarı işin türüne bağlı olarak değişmektedir.

Şirket, vergilendirilebilir gelirleri üzerinden gelir vergisi öder. Gelir vergisi peşin olarak önceden (avans vergi ödemesi) veya kalan bakiyenin ödenmesi şeklinde ödenebilir. Girişimin şekli gelirin vergilendirilmesi üzerinde etkilidir. Girişimin gelir vergisi, hem kazanılmış gelir hem de sermaye gelirinden meydana gelebilir. Sermaye geliri; varlıkların satışından doğan gelir, kira geliri veya sermaye geliri anlamına gelmektedir. Bu tür gelirler, örneğin faiz gelirini, kira gelirini, sermaye kazançlarını ve borsaya kote şirketlerden alınan temettü ödemelerini içermektedir. Ayrıca, girişimci profesyoneller ve girişimci tüccarların faaliyet gelirlerinin bir kısmı, kolektif ortaklık ve sınırlı sorumlu ortaklıktaki gelir payı ve limited şirket tarafından çıkarılan kâr payı sermaye getirisi olarak kabul edilmektedir. Bu oranın ne kadar büyük olacağı şirket varlıklarına bağlıdır. Kazanılmış gelir, diğer gelirlerin yanı sıra ücret ve maaşları, emekli aylıklarını, kazançları ve diğer ödemeleri (işsizlik geliri gibi) içermektedir. Kazanılan gelirler artan oranlı vergilendirilmekte, gelir arttıkça ödenecek vergi yüzdesi de artmaktadır. Diğer bir ifadeyle, yüksek kazançta sahip olanlar daha az kazananlara göre daha yüksek bir yüzde üzerinden vergi ödemektedir. Kazanılmış gelirden alınan vergi, genel vergi, belediye vergisi ve bazen durumlarda kilise vergisinden oluşmaktadır. Belediye ve kilise vergisinin oranları belediyeye ve kiliseye göre değişmektedir. Ayrıca, iki vergi türü daha vardır. Bunlar, Kendi İşinde Çalışan Kişilerin Emekliliği Yasasına göre kişilerin kazandığı gelire dayanmaktadır.

Serbest tüccarın kendi işinden kazandığı gelir, kendi geliri olarak vergilendirilir. Faaliyet gelirinin bir kısmı sermaye geliri, bir kısmı ise kazanılmış gelirdir. Faaliyet geliri, işin net varlıklarına (net varlıklar = iş varlıkları- iş yükümlülükleri) dayalı olarak kazanılan gelir ve sermaye geliri olmak üzere ikiye ayrılır. Sermaye geliri, önceki yılın net varlıklarının %20'si olmuşsa, geri kalanı ise kazanılmış gelirdir. Alternatif olarak girişimci, sermaye gelirinin, net varlıkların sadece %10'u olacağına veya tüm iş gelirlerinin kazanılan gelir olacağına karar verebilir. İşin kurulduğu yılda, sermaye gelir payı ilk hesap döneminin son günündeki net varlıklara göre hesaplanmaktadır.

Kolektif ortaklık ve sınırlı sorumlu ortaklık, gelirin vergilendirilmesinde ayrı vergi mükellefleri olarak görülmez. Ortaklığın hesaplanan vergilendirilebilir gelirin göre, vergi beyannamesi sunulur (gelire göre ödenmesi gereken vergi). Bu gelir ortaklar arasında bölünür ve ortaklar buna göre vergilerini öder. Ortaklar kişisel gelirleri üzerinden veya kendilerine ait hesaplarına göre kâr payı üzerinden vergilendirilmezler. Her ortağın kâr payının bir kısmı sermaye geliri, bir kısmı ise kazanılmış gelirdir. Faaliyet geliri, işin önceki yıldaki net varlıklarına ve her ortağa ait varlık payına dayalı olarak kazanılan gelir ve sermaye geliri olmak üzere ikiye ayrılır. Kazanılmış gelir payı, ortağın kazanılmış diğer gelirin eklenir ve ortak aşamalı vergi baremine göre toplam kazanılmış gelir miktarının vergisini öder.

Bir sınırlı sorumlu şirketteki pasif ortak, genelde ortaklıktan, kendisi tarafından yatırım yapılan sermayeye göre fayda sağlar. Bu tür gelir, pasif ortak için sermaye geliridir. Bir sınırlı sorumlu şirket bağımsız bir vergi mükellefi olarak kabul edilir. Yani, sınırlı sorumlu şirket geliri şirketin kendi geliri olarak vergilendirilir ve şirketin geliri hissedarların bireysel vergilendirilmesini etkilemez. Hali hazırda, bir sınırlı sorumlu şirket, geliri üzerinden %20 vergi ödemektedir. Bir sınırlı sorumlu şirketin hissedarları bu şirketten fonlarını maaş veya kâr payı olarak alabilirler. Ayrıca şirket, hissedarlara kredi verebilir, fakat kredi yılsonuna kadar geri ödenmezse hissedarların vergilendirilmesinde sermaye geliri olarak kabul edilir. Bir sınırlı sorumlu şirkette vergisiz kazanç mümkün değildir. Bir şirket, kârını hissedarlarına kâr payı olarak dağıtabilir. Kâr paylarının vergilendirilmesi bir şirketin ne kadar kâr payı dağıttığına ve şirketin net varlıklarına göre hisselerinin değerine dayanmaktadır.

-Amortisman

Finlandiya vergi kanunları, duran varlıklara ilişkin azalan amortisman dengesine izin vermektedir. Amortisman şartları duran varlık türüne bağlı olmaktadır. Sahip olunan varlıklardan amortisman değeri mal varlığının maliyetine göre vergiden düşülebileceği gibi satış veya hurda yoluyla kullanılmayan varlıkların itfasına da devam etmek mümkündür.

Yatırımların amortisman ve değer kayıpları hesaplanırken, şirket makina ve aletleri gibi sabit varlıklarını elde etme maliyetleri dikkate alınarak aşınma ve yıpranmaya bağlı olarak bu varlıkların ekonomik fayda sağladığı dönemde düşülmektedir.

Amortisman tabi varlıklar ve taşınmazlar, tarım, çiftçilik, ormancılık veya kişisel gelir kaynağı ile bağlantılı olabileceğinden, tüm duran varlıklar vergi mükelleflerinin muhasebe defterleri, vergi yılı için amortisman gösterilmemiş olsa bile, Finlandiya Vergi Dairesine bildirilmelidir. Bu bildirim için Amortisman Raporlama ve Yeniden Değerlendirme Formları kullanılmalıdır.

Her bina için amortisman ayrı hesaplanmakta, yapı tipine bağlı olarak, %20 ile %4 arasında değişen oranlar uygulanmaktadır. Makine ve ekipman amortismanı %25 azalan bakiye yöntemi kullanılarak hesaplanır. Şartların oluşması halinde hızlandırılmış amortismanına izin verilerek söz konusu oranlar %50 artırılabilir.

Üç yıldan az ömrü olan varlıklar ücretsiz amortisman yöntemi kullanılarak kullanılmaz olarak kayıt edilebilir.

-Diğer Hükümler

Verginin tescili için ticaret faaliyetleri gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişi, Finlandiya Merkezi Vergi Yönetiminin vergi ön ödeme kaydına girer. Şirket veya şirket yöneticileri vergilendirme konusunda ihmalde bulunmadıkları sürece, birey veya şirket vergi ön ödeme kaydına kabul edilir. Bir girişim vergi ön ödeme kaydına girdiğinde, işverenin ödenen maaştan düşülen vergiyi göndermesine gerek yoktur. Vergi ön ödeme kaydına dahil olması, şirketin müşterilerine sunulan hane halkı desteğini de etkiler. Hane halkı desteği hakkı, sadece girişimci, vergi ön ödeme kaydına giren iş için ücret alıyor olması durumunda verilir. Ücretsiz YTT (Birleşik iş bilgi sistemi) veri hizmetini kullanarak 'www.ytj.fi' veya bir Finlandiya Merkezi Vergi Yönetimi ofisinden bir kişinin vergi ön ödeme kaydında olup olmadığını kontrol etmek mümkündür. Vergi ön ödeme kaydında yer alan girişimciler vergilerini kendileri, genellikle aylık avans olarak öderler. Vergi ön ödeme sistemine kaydolmak için, şirketin kuruluş bildirimini sunulması gerekir. Bu bildirim, şirketin ilk hesap dönemine ait net satışlarının ve vergilendirilebilir gelirinin tahminini de içermektedir. Vergi dairesi, şirketin tahminine dayanarak şirket tarafından ödenecek avans vergileri belirler, bir avans vergi faturası ile avans vergiler için hesap transfer formlarını şirkete gönderir. Nihai sonuç tahminlerden farklı çıkarsa, girişimci, avans verginin düzeltilmesi veya avans verginin tamamen kaldırılması için başvuruda bulunabilir. Hesap dönemi sonunda çok az verginin avans olarak ödendiği ortaya çıkarsa, vergi, tamamlayıcı avans vergi ödemesi yapılarak tamamlanabilir. Vergi ön ödemeleri ve avans vergi tamamlayıcı ödemeleri, hesap dönemi için nihai vergilendirmede hesaba alınır. Bir girişimci faaliyet vergilerini ödeme konusunda gerekli hassasiyeti göstermezse veya muhasebe sorumluluklarını ya da vergilendirmeye ilgili diğer sorumluluklarını yerine getirmezse, vergi dairesi bu girişimciyi avans vergi tescilinden silebilmektedir.

Ücretler ve kazanılan gelir, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren Gelir Kaydı'na (income register) bildirilmelidir. İşveren veya bir dernek veya hane gibi başka bir ödeme yapan kişi, her ödeme işleminden sonra bilgileri rapor etmekle yükümlüdür. 2020'nin başından itibaren, aynı ödeme döneminde ödenen giderlerin avansları ve vergiden muaf geri ödemeleri, ay boyunca birkaç ödeme işlemi yapılmış olsa bile, aynı anda tek bir raporda raporlanabilmeye başlanmıştır. (<https://www.vero.fi/en/incomes-register/>)

-Vergiden Muafiyet

Diğer birçok ülkenin aksine Finlandiya, vergi muafiyeti sağlamak yerine yatırımcılara uygun altyapı olanakları sunarak yabancı yatırım çekmeye çalışmaktadır. Ülkede tüm istihdam gelirleri belirli emeklilik ve sosyal güvenlik yardımları haricinde vergiye tabidirler.

Katma değer vergisi (arvonlisävero) Finlandiya'da neredeyse her ürün ve hizmetlerden kesilen üretim vergisidir. Finlandiya'da ürün ya da hizmet satan girişimciler katma değer vergisi (KDV) ödemekle yükümlüdürler. Ürün ve hizmetlerin satışından alınan gelir yıllık 10.000 avro'nun altında kalırsa KDV ödemeye gerek yoktur. Girişim türünün katma değer vergisinin miktarına etkisi yoktur. KDV üründen ürüne değişmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti arasında yatırımcıların vergiye tabi gelirlerinin birden fazla ülkede vergi konusu olmasını engellemek amacıyla 1986 yılında 'Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması' imzalanmış, 2009 yılında ise iki ülke Başbakanları tarafından konu ile ilgili karşılıklı Protokol imzalanmıştır.

-Diğer Vergiler

Ülkedeki tüm mal ve hizmetler KDV'ye tabi olup, ürün gruplarına göre KDV oranları şu şekildedir; kitap, ilaç ve eczacılık, spor karşılaşmalarına giriş ücretleri, spor faaliyetleri ve kültürel ve eğlence faaliyetlerinden %10, gıda ve yiyeceklerde %14, endüstriyel ürünler ve servislerde %24'dir.

Ülkede daha uygun bir yatırım ortamı hazırlanabilmesi amacıyla, hükümetin aldığı karara göre 2014 yılından itibaren şirketlerin kârı üzerinden kurumlar vergisi %24,5 den, %20 oranına düşürme kararı alınmıştır.

Gelir vergisi ise artan oranlarda progresif olarak uygulanmaktadır. Ücretlerden seviyesine göre %6, %17,25, %21,25 ve %31,25 oranlarında vergi alınması söz konusudur.

Gelirden alınan mali yüklerden bazıları arasında; (2020 yılında), gelir vergisi, belediyelere göre %16,50-%23,50 arasında oranları değişen belediye vergisi, %1-%2,20 arasında kilise vergisidir (ödenmesi halinde).

Eyalet ve belediyeler, kurumlar vergisi alıcılarıdır. 2019 yılında devletin kurumlar vergisi gelirindeki kalıcı payı yüzde 68,7 ve belediyelerin yüzde 31,3 olmuştur (<https://vm.fi/en/business-taxation>).

Mükellefin yapmış olduğu yatırımlardan elde edilen kârlar, getiriler, kazançlar vb. sermaye geliri olarak kabul edilir. Ayrıca sermaye geliri olarak da kabul edilenler arasında; bir varlığın satışından elde edilen kazançlar, mükellefin sahip olduğu varlık, temettü geliri, kira geliri, sermaye kazancı, faiz geliri, hayat sigortası sözleşmesinden elde edilen gelirler, bir yatırım fonunun karının payı yer almaktadır. Sermaye geliri vergi oranı, 30.000 € 'ya kadar gelirler için %30 ve bu tutarı aşan sermaye geliri için %34 oranındadır.

Enerji (elektrik), yakıt (benzin ve mazot) ve yağ atıkları ile alkol, bira, tütün ve alkolsüz içecek ve mineralli sudan değişen oranlarda özel tüketim vergisi alınmaktadır.

Finlandiya'dan Türkiye'ye yapılan kar transferlerinde (temettü) Finlandiya tarafından %15 oranında stopaj vergisi alınmaktadır.

Finlandiya'da açılmış şubeler için özel şube kazanç vergisi bulunmamaktadır. Finlandiya yabancı şirketlerin şubelerinin vergilendirilmesi, ülkede yerleşik ve vergiye tabi diğer Fin şirketleri ile aynı bazda hesaplanmaktadır.

d) Sosyal Güvenlik Uygulaması

Finlandiya Sosyal Sigortalar Kurumu "Kela" olarak adlandırılmaktadır. Kela ülkedeki ulusal emeklilik, çocuk yardımı, işsizlik sigortası, rehabilitasyon, hastalık ve aile yardımları gibi sosyal güvenlik hizmetlerini Fin kanunlarının çizdiği kapsamda sağlamakla yükümlüdür. Finlandiya Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı ise, sağlıkla ilgili ülke mevzuatının ve sosyal refahın gelişmesinden sorumludur.

Ülkenin kamu sosyal güvenlik uygulaması, her Fin vatandaşını ve ayrıca ülkede daimî ikamet eden bireyleri %100 kapsamaktadır. Finlandiya, kapsamlı hizmetler sunan Kuzey ülkelerine özgü bir refah devleti kurmuştur. En büyük gider maddesi kapsamlı aile destek

sistemidir. Sosyal güvenlik, ülkede vergiler ve istihdam katkıları ile finanse edilmektedir. Avrupa Birliği ülkelerinden gelen bireylerin ülkedeki sosyal güvenliğe tabi oluşları Avrupa Birliği mevzuatı ile belirlenmektedir.

İşverenin Finlandiya'da iş 16-68 yaş arasında işçi çalıştırması durumunda ödemesi gerekli yasal sigortalar ve diğer ödemeler şu şekildedir; zorunlu emeklilik sigortası, kaza ve meslek hastalığı riskine karşı sigorta, çalışanlar için grup hayat sigortası, işsizlik sigortası katkısı, sosyal güvenlik katkısıdır.

Girişimci 18-67 yaşlarındaysa ve yılda en az 7.958,99 Avro (2020 senesinin şartları) gelir elde ediyorsa, girişimci emeklilik sigortası (YEL-vakuutus) yaptırması zorunludur. Emeklilik sigortası, çalışmama ya da yaşlanma nedeniyle girişimcilik etkinliğine son verilmesi gerektiği zaman girişimcinin gelirini ve ayrıca girişimci öldüğü zaman aile sigorta güvencesini girişimcinin yakınlarına sağlamaktadır. Emeklilik sigortası ya sigorta şirketlerinden ya da emekli sandığından (eläkekassa) temin edilebilir. Girişimciliğe başladıktan en geç altı ay sonra emeklilik sigortasının yaptırılması tavsiye edilir. Yeni başlayan girişimci ilk dört yılın sigorta ücretlerinden % 22 indirim alabilmektedir.

Sigorta ücretlerinin ve emeklilik maaşının miktarı girişimcinin gelirin (työtulo) bağlıdır. Sigorta şirketi ve girişimci, girişimci emeklilik sigortasını alırken gelirin miktarı hakkında anlaşmalıdır. Girişimci başkasının yanında alacağı maaş kadar bir gelir beyan eder. Gelirin miktarı, hastalık parası gibi çeşitli gelirle bağlantılı desteklerin (ansiosidonnainen etuus) büyüklüğünü etkilemektedir.

2020 yılı için işverenlerin ödemeleri gerekli katkı payları oranları aşağıda sunulmaktadır:

(<https://ek.fi/wp-content/uploads/VUODEN-2020-SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT.pdf>)

1) İşverenin sağlık sigortası katkısı %1,34'dür ve maaşlar için ödenir (önceki adı: sosyal güvenlik katkısı). Söz konusu katkı payı 16 yaş altı ve 68 yaş üstü kişilere ödenmez.

2) Kazançla ilgili emeklilik sigortası katkısı (TyEL): Geçici ödeme indirimleri ve müşteri kredileri örneğin işveren katkı payları üzerinde etkisi olabilir Kazançla ilgili emeklilik katkı payları, 17 ile 67 yaşları arasındaki çalışanlara ödenir. Sözleşme işverenin kazanca bağlı emeklilik sigortası katkı payı %16,95'dir.

3) Kaza sigortası katkı payı: İş kaza sigortası yapılan işin riskine ve şirketin büyüklüğüne göre, farklılık gösterir. Katkı payı, bordro ve söz konusu işin kaza riski temelinde belirlenir.2020 yılı için ortalama %0,70'dir.

4) İşsizlik sigortası katkı payı: Söz konusu katkı payı 17-64 yaş arası çalışanlara uygulanır. Maaşı 2.125,500€ ve bu rakamdan daha az olan çalışanlar için katkı payı %0,45'dir. Maaşı 2.125,500€ ve daha fazla olan çalışanlar için katkı payı %1,75'dir. Maaşa bakılmaksızın hissedarların yapacağı ödeme oranı %0,45'dir.

5) Grup hayat sigortası katkısı payı şirkete göre değişiklik göstermektedir. 2020 yılında ortalama %0,07'dir.

2020 yılı için çalışanların sosyal sigorta primleri katkı payları oranları aşağıda sunulmaktadır:

- 1) Çalışanların TyEL ücreti ortalama %7,45'dir. 53 yaş altı ve 63 yaşı dolduranlar için ise bu oran ortalama %7,15'dir. 53-62 yaş kişiler için ortalama %8,65'dir
- 2) İşsizlik sigortası katkı payları: Çalışanın payı, %1,25'dir. Hissedar payı %0,65'dir.
- 3) Sigortalı kişinin sağlık sigortası katkısı: Katkı payı vergi kartının vergi stopaj oranına (%olarak) dahil edilmiştir ücretten ayrı olarak tevkif edilmeyecektir.

Günlük harcırarh oranı, maaşı 14.574 €'dan az olan çalışanlar için %0,00'dır. Günlük harcırarh oranı, maaşı 14.574 €'dan fazla olan çalışanlar için %1,18'dir.

2. Ülkedeki Potansiyel Yatırım Alanları

Finlandiya, gelişmiş ekonomik yapısı, güvenli iş ortamı, modern altyapısı düşük yolsuzluk oranı ile kalıcı ticari ilişkiler geliştirmek isteyen yatırımlarca tercih edilmekte ve farklı sektörde cazip yatırım fırsatları sunmaktadır.

Finlandiya'ya yapılan doğrudan yabancı yatırım genellikle bilgi odaklı işlere odaklanmış durumdadır. Özellikle yüksek teknoloji gelişimi ve Ar-Ge çalışmaları ile yenilikçilik kullanımı bakımından bilişim sektörü ve mobil oyun sektörlerinde Finlandiya uluslararası şirketlerin yoğun ilgisini çekmektedir.

Finlandiya sahip olduğu teknoloji ve yenilikçilik altyapısı ile kendisini test ülkesi olarak tanıtmakta, böylece pek çok yeni fikri kendisine çekmeyi amaçlamaktadır.

Ülkede gelişimi öngörülen ya da ekonomik öncelik verilen sektörler arasında; biyo ekonomi, sağlık ve iyi yaşam, sayısallaşma, düşük karbon kaynaklı enerji ile sürdürülebilir ve akıllı şehirler yer almaktadır.

Öte yandan, tasarım konusu Finlandiya'da öncelikli olarak ele alınmakta, Kuzey ülkelerine özgü tarz ile ürün geliştirilmesi ve moda ürünleri ortaya konulması ile yeni pazarlama imkanları elde edilmektedir.

Bunları yanı sıra, Finlandiya'nın yaşlanan nüfusuna yönelik teknolojik çözümler ve sağlık teknolojileri ve uygulamaları ile de uluslararası yatırımcıların dikkatini çekmektedir.

Çevre teknolojilerine yönelik olarak özellikle enerji verimliliği, yenilenebilir kaynaklardan enerji temini gibi konularda iddialı hedefler ortaya konulmuştur. Bu amaca yönelik olarak yapılan yenilikçi çalışmalar dikkat çekmektedir.

Yenilikçi ve teknolojik ürünler geliştirilmesine uygun eko sistem içerisinde, bu konuda firmalara verilen destekler önem arz etmektedir. Bu alanda, Business Finland faaliyetleri dikkat çekmektedir. Finlandiya'da KOBİ'lerin uluslararası alana açılması ile ihracatın artırılması, Finlandiya'ya yabancı yatırımın çekilmesi ve Finlandiya'ya yönelik turizmin özendirilmesi konusunda faaliyet gösteren kamu kuruluşu Business Finland faaliyet göstermektedir.

Diğer taraftan, Finlandiya'da teknoloji ve yenilikçiliğin desteklenmesine yönelik faaliyet gösteren diğer kamu kurumları bilimsel araştırmalar için 'Akademi Finland', firmaların ticari olarak faaliyetine katkı sağlamak üzere Finlandiya Yenilikçilik Fonu-Sitra (www.sitra.fi) ve Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek için Finlandiya Teknik Araştırma Merkezi-VTT (www.vtt.fi/) faaliyetlerde bulunmaktadır. Ülkede kamu eliyle araştırma

geliştirme işleri Finlandiya Teknik araştırma Merkezi (VTT) kurumuyla yürütülmektedir. VTT, ayrıca, üniversiteler, teknoparklar ya da bunların değişik kombinasyonları kamu vasıtasıyla araştırma geliştirme organizasyonlarını da sağlamakta, Ar-Ge, yüksek teknoloji ve yenilikçi projeleri desteklemektedir.

Finlandiya ve Türkiye arasındaki ticarete önde gelen ürünler itibariyle yatırım ve pazar imkanlarının değerlendirilmesinde fayda bulunmaktadır. Bu kapsamda, Finlandiya'ya ihracatımızda; motorlu kara taşıtları, giyim eşyası, elektrikli makine ve cihazlar ile metalden mamul eşyalar ön sırada gelmektedir. Ayrıca, iki ülke ilişkilerinde turizm sektörünün önem arz ettiği görülmektedir. Bu kapsamda, Fin turistlerin Türkiye'ye yönelik ilgileri bulunmaktadır.

Öte yandan, Finlandiya'nın AB üyesi olması, İskandinav ve Baltık ülkeleri ile yakın ilişkiler içinde bulunması, ayrıca, AB yaptırımlarına rağmen Rusya ile sınır komşusu olması gibi önemli coğrafi avantajlarının özellikle ürün geliştirme ve alternatif pazarlama imkanlarına olanak sağlaması bakımından yatırımcıların ilgisini çekeceği düşünülmektedir.

Bu çerçevede, sayısal teknolojiler ve yenilikçi fikirlere yönelik faaliyetlerin Finlandiya'daki uygun alt yapının avantajı ile dünyaya açılmasında kolaylık sağlanabileceği ve yenilikçi fikirlerin Türkiye'ye aktarılarak üretime dönüştürülebileceği düşünülmektedir.

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

a. Genel

Finlandiya'ya yatırım yapmak isteyen, AEA dışındaki ülke vatandaşı kişi ve şirketlerin bazı yasal gereklilikleri yerine getirmeleri gerekmektedir. Güvenlik, sağlık, finansal riskler gibi bazı özel alanlarda ilgili kurumlardan izinlerin alınarak bu alanlarda öngörülen koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra AEA dışından gelen vatandaşların Finlandiya'da iş yapabilmeleri için belirlenmiş lisans ve bildirimleri sağlamaları gerekmektedir. Lisans gerektiren bu ticaret faaliyetleri kararnameler ile belirlenmektedirler. Lisans gerektiren iş kolları; taşıt araçları, ulaştırma, trafik, tütün ve alkol, gıda, hayvanlar, güzellik ve saç bakım, bitki, gübre ve besi, kimyasallar, inşaat, müteahhitlik, gayrimenkul, toprak ve toprak kaynakları, turizm, restoran, para ve varlıklar, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri, iletişim, üreticiler ve değerli metal ürünleri satıcıları, kuru temizleme, laboratuvar, servisler, web server kiralama şeklinde sıralanmaktadır.

2020 yılından itibaren AB ve Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) dışındaki alıcıların Finlandiya'da emlak edinimlerinde Finlandiya Savunma Bakanlığı'ndan elektronik ortamda yapacakları başvuru ile izin almaları gerekmektedir. Konu bilgisine 'Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri' bölümünde yer verilmektedir.

Ülkenin güneyinde yer alan Åland adaları ise kendine ait kuralları uygulamaktadır. Bu adalarda mülk edinme ve iş yapma hakkı yalnızca bu bölgede ikamet eden bireylere aittir. Åland adalarında beş yıl süre ile yaşayan ve yeterli düzeyde İsveççeye hâkim olan göçmenler, adada ikamet için başvuruda bulunabilirler.

Finlandiya İçişleri Bakanlığı, AB üyesi olmayan ülkelerden gelen girişimciler için oturma izni sistemini geliştirmeye yönelik bir çalışma projesi hazırlamıştır. Yabancı girişimcilerinin oturma iznine ilişkin taslak hükümet tasarısı ve oturma izni sisteminin özellikle yeni kurulmuş olan kuluçka (start-up) şirketlerin geliştirilmesi için 2017 yılında ülkede istişare turuna gidilmiştir. Önerilen değişikliklerin amacı, Yabancılar Yasası ile girişimciliği ve dolayısıyla ekonomik büyümeyi desteklemektir- (<https://www.businessfinland.fi/en/do-business-with-finland/work-in-finland/startup-permit/>)

Oturma izni sürecinin, yasama değişiklikleri yoluyla daha sorunsuz bir şekilde geliştirilmesi hedeflenmektedir. Finlandiya, ülkenin rekabet gücünü artıracak olan yabancı girişimcileri ülkeye çekmek istemektedir.

İkamet izinleri Göçmenlik Bürosu tarafından verilmektedir. Ancak, oturma izni başvurusu için Business Finland'tan (eski adıyla Tekes İnovasyon Finans Merkezi) görüş alınması ihtiyacı bulunmaktadır. Business Finland şirketin ticari modelinin hızlı uluslararası büyüme için ön koşullara sahip olup olmadığını değerlendirmektedir.

Değişikliklerin bir sonucu olarak, başvuranın artık devam iznine şahsen başvurmasına gerek kalmamıştır, bu süreç elektronik olarak da işlemektedir. Buna ek olarak, işverenlerin de elektronik başvuru işlemleri geliştirilmektedir. İşveren işçisinin ikamet izni başvurusunu işçisi adına elektronik olarak yapabilmektedir.

b. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Ülkede yabancı sermayeye yönelik kısıtlamalar bulunmamakta, Fin hükümeti yerli yatırımcılara sağlamakta olduğu yatırım ortamını yabancı yatırımcılara da sağlamaktadır. Kara para aklanması konusu haricinde, yabancı doğrudan yatırımcıların Finlandiya'ya ve Finlandiya dışına yaptıkları döviz ve menkul kıymetler kontrolü konusunda pratikte hiçbir yasal engel bulunmamaktadır. Aynı şekilde cari transferler ve kârların yatırımların ülkelere götürülmesi konularında da kısıtlamalar bulunmamaktadır. Ülke vatandaşları ve yabancılar döviz hesabı açmakta serbestirler. Kazanç kayıtlarına uygun olduğu sürece, temettü dağıtımları üzerinde hiçbir sınırlama bulunmamaktadır. Öte yandan Finlandiya'ya ve Finlandiya dışına yapılan ödemeler Finlandiya'da bulunan yetkili bankalar aracılığı ile yapılmalıdır. Ülkedeki AB yönetmeliği uygulamalarına göre, AB sınırı içerisinde taşınan nakitlerin kontrolü AB yönetmeliği çerçevesinde yapılmaktadır.

i) Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

2020 yılından itibaren AB ve Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) dışındaki alıcıların Finlandiya'da emlak edinimlerinde izin alınması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Alım izni ile ilgili dikkat edilmesi gerekli konulara aşağıda yer verilmektedir.

-Hangi bölgelerde izin şartları yürürlüktedir?

İzin gereksinimleri Ahvenanmaa (Province of Åland) hariç, tüm Finlandiya'yı kapsamaktadır. Åland Adaları'nın kendi arazi edinme mevzuatı bulunmaktadır.

-Mülk alımı için kimlerin izin alması gerekmektedir?

Aşağıda belirtilen tarafların gayrimenkul satın alımlarında izin alması ihtiyacı bulunmaktadır:

- 1) Avrupa Birliği veya Avrupa Ekonomik Alanı'na (AEA) ait bir devletin vatandaşı olmayan özel şahıslar. (Vatandaşlıklarından biri AB veya AEA bölgesi olan çifte vatandaşlığa sahip kişilerin izin almasına gerek bulunmamaktadır.)
- 2) AB ve AEA bölgesi dışında ikamet eden bir şirket veya varlık.
- 3) AB veya AEA bölgesinde ikamet eden, şirket veya varlığın, 1. veya 2. başlıkta belirtilen özel bir şahsın veya varlığın işletme üzerinde en az %10 hisseye sahip olması veya varlıkta eşdeğer etkiye sahip olması hali.

Mülkiyet veya nüfuz değerlendirmesi yapılırken, ayrı mal sahipleri birlikte sayılmamaktadır. Bu nedenle, bir işletmenin en az %10 sahipliği eğer AB veya AEA bölgesi dışında ise bu durum mutlaka izne başvurulması zorunluluğu getirmemektedir. Belirleyici faktör, taraflardan birinin bir hissesi veya fiili eşdeğer etkisinin olup olmadığıdır.

Etki değerlendirmesine dair daha ayrıntılı hükümler Kanununun 1. bölümünde (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190470>) açıklanmaktadır.

Satıcının veya taşınmazın diğer tedarikçisinin uyruğu veya ikametgahı, izin alınması ihtiyacını etkilememektedir.

Örnekler:

- 1) Alıcı Fin özel kişi. İzin gerekli değildir.
- 2) Alıcı Norveçli özel kişi. İzin gerekli değildir.
- 3) Alıcı Hintli özel kişi. İzin gereklidir.
- 4) Alıcı, tamamen AEA bölgesinde yerleşik bir Fin limited şirketi. İzin gerekli değildir.
- 5) Alıcı % 15'lik hissesi bir Kanadalı limited şirket tarafından kontrol edilen ve %85'i Alman sahipli bir Alman şirket. İzin gereklidir.
- 6) Alıcı, % 8'lik hissesi bir Kanadalı limited şirket tarafından kontrol edilen, % 7'si Çinli bir limited şirket tarafından kontrol edilen ve geri kalan bölümü olan % 85'i Alman bir tarafa ait Alman şirketi. Yabancı holding şirketler birlikte sayılmamakta ve kanun gereği AB ve AEA bölgesi dışındaki tüzel kişilerin hiç birisi %10 oranını aşmadığından bu durum için izin ihtiyacı bulunmamaktadır.

Başvuran şirketlerin grup yapıları ve yapay düzenlemeleri dikkate alınmaktadır. Mülkiyetin yapay olarak bir takım farklı sahipliğe bölünmesiyle veya mülkiyet zinciri kurulmasıyla izin alma zorunluluğunun aşılmaması öngörülmektedir. Bu çerçevede, AB ve AEA bölgesi dışından gelerek, %10'luk mülkiyete sahip olunması halinde tüzel kişiliğin gayrimenkul satın alma işleminde izin alması gerekliliği olacaktır.

İzin başvurusu zorunluluğunu ortadan kaldırmak için taşınmazın başka bir kişi adına satın alındığının belirgin olduğu durumda, Finlandiya Savunma Bakanlığı izin alınmasını isteyebilecektir.

Finlandiya'da mülk, arazi veya bir konut şirketinde hisse sahibi olunması kişiye oturma izni verilmesine yeterli bir gerekçe değildir. Ayrıca ülkede mülk sahibi olunması da vize başvurusu için tek başına yeterli bir gerekçe değildir. Vizenin verilebilmesi için istenilen diğer koşulların da sağlanmış olması gerekmektedir.

Ülkede mülk alımlarında Fin devletine vergi ödenmesi (varainsiirtovero) gerekmektedir. Genel olarak alıcı (kontratta aksi belirtilmemesi şartıyla) bu vergiyi ödemekle yükümlüdür. Buna rağmen kişi eğer ülkede ilk mülkünü alıyorsa, kişinin bazı koşullar altında bu vergiden muaf tutulması söz konusudur. Bu koşullar kısaca şunlardır:

- Mülkü devralan kişinin malın en az %50'lik hissesini satın almalı,
- Transfer senedinin imzalanması aşamasında devir alanın en az 18 ve en çok 39 yaşında olmalı,
- Devir alan kişi, mülkü kalıcı ikametgahı olarak kullanılmalı ve satış yapıldığı tarihten altı ay içerisinde Finlandiya'da yaşamaya başlamalıdır.

ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Finlandiya Hükümeti doğrudan yabancı yatırımlara açıktır. Şirket alımları ile ilgili genel düzenleyici sınırlama yoktur. Birleşme ve satın almaların yasama denetimi ağırlıklı olarak yerel kurallara ve AB rekabet kurallarına tabidir. Fin Şirketlerinin Yabancı Devralmaları Kontrol Yasası uyarınca temel ulusal çıkarların gözetilmesi amacıyla bazı büyük Fin şirketlerinin satın alınması ülkenin İstihdam ve Ekonomi Bakanlığınca izlenebilir.

Diğer birçok ülkenin aksine, Finlandiya yabancı sermayeli firmalara ekonomideki diğer firmalara verilmeyen vergi kolaylıkları sağlayarak veya sübvansiyonlar vererek "pozitif" ayrımcılık yapmamaktadır. Bunun yerine, eğitilmiş iş gücü ve iyi işleyen alt yapı olanakları gibi ileri üretim faktörlerini sağlayan politikalar takip ederek ekonomideki tüm firmalar için uygun şartları sağlandığı belirtilmektedir.

-Şirket Kuruluşunda, Vergi Hukukunda ve Yabancıların Serbest Dolaşımı Konusunda Ayrımcılık

Finlandiya Cumhuriyeti yabancı yatırımcıları ülkeye çekmeye istekli olduğundan yabancı yatırımcılara negatif ayrımcılık uygulamamaktadır. Fin vatandaşına uygulandığı gibi gerekli koşulları sağlaması durumunda yabancı yatırımcıya da aynı şekilde ülkede şirket kurma hakkı verilmektedir.

Ülke vergi hukukunda yerel şirketlerin lehine yabancı şirket ayrımcılığı yapılmamakla birlikte gelirlerin birden fazla ülkede vergi konusu olmasını engellemek amacıyla birçok ülke ile Finlandiya arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme anlaşması yapılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması 09/05/1986 tarihinde imzalanmıştır.

Finlandiya Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti arasında 13/5/1993 tarihinde 'Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması' imzalanmıştır.

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Fin hükümeti ülkeye yapılacak doğrudan yabancı yatırımlara açık bir politika takip etmektedir. Ülkede şirket birleşmeleri ve satın almalar konusunda genel düzenleyici sınırlamalar bulunmamaktadır. Ülkenin, şirket birleşmeleri ve satın alma yasalarının denetimi genel olarak yerel ve ayrıca AB rekabet kuralları çerçevesinde düzenlenmektedir.

Yabancı sermayeli şirketlerin, Fin vatandaşlarına ait şirketler ile eşit düzeyde devlet teşviklerinden yararlanma hakları bulunmaktadır. Destekler; nakit hibe, krediler, iştirak, teminat formlarında ve bazı durumlarda çalışanlara eğitim sağlayarak verilebilmektedir.

Devlet tarafından yönetilen iş yardımları (yatırım yardımı, start-up sübvansiyonları, ulaşım yardımı, enerji sübvansiyonları, personel eğitimi, vergi indirimi, iş geliştirme yardımı) ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli işletmelerin uzun vadeli rekabet gücünü iyileştirilmesini hedeflemektedir. İş yardımları ülkede Ekonomik Kalkınma ile Ulaştırma ve Çevre Merkezlerince (ELY Centres) koordine edilmektedir. ELY Merkezlerinin 15 bölge müdürlüğü bulunmaktadır. Bu merkezlerde danışmanlık, eğitim, kayıt konularında rehberlik hizmetleri sunulmaktadır.

Finlandiya'nın sera gazı emisyonlarını azaltabilmesi amacıyla çok sayıda kömür yakıtlı enerji santralının enerji kaynağı olarak kömürü 2025 yılı sonuna kadar daha çevre dostu çözümlerle değiştirmesini sağlamak amaçlanmaktadır. Finlandiya'nın 2030 Ulusal Enerji ve İklim Stratejisinde belirlenen hedeflere ulaşmasına yardımcı olabilmek için hükümet tarafından verilen karara göre, 2020-2022 döneminde toplam 90 milyon Avro ya da her yıl 30 milyon Avro yatırım yardımı olarak sunulacaktır.

Yabancı yatırımcılar, ülkenin kuzey, kuzey doğu ve kuzey batısında yer alan farklı kalkınma bölgeleri için verilen çeşitli yatırım desteklerinden faydalanabilirler. Daha çok küçük ve orta çaplı yatırımlara sağlanan bu yardımlardan gelişme bölgelerinde istihdamı sağlama şartıyla büyük ölçekli şirketler de faydalanabilmektedir. İş geliştirme yardımları; şirketin kurulması ve işletilmesi, know-how, uluslararasılaşma, ürün geliştirme veya süreç geliştirme konularında sağlanmaktadır.

Start-up şirketlere yönelik olarak sağlanan teşvikler, şirketin kurulum ve iş operasyonlarının gelişimi aşamasındaki ilk 12 ayda verilmektedir. Faydalanabilmek için, şirket kurulumundan önce yerel TE Ofislerine başvurulması gerekmektedir. Teşvik kararı ülke İstihdam ve Kalkınma Ofislerince verilmektedir.

Enerji verimliliği ve enerjinin tasarrufu konularında yatırımları bulunan şirketlere ülke Ekonomik İşler ve İstihdam Bakanlığınca enerji sübvansiyonları sağlanabilmektedir. Kural olarak, Business Finland tüm yardım başvurularını işleme koymaktadır. Finlandiya Ekonomik İşler ve İstihdam Bakanlığı, yardım için uygun harcamaların 5.000.000 Avro'yu aştığı yatırım projelerinde veya yardım için uygun harcamaların 1.000.000 Avro'yu aştığı yeni teknolojiyle ilgili projelere yardım sağlanmasına karar vermektedir.

Talent Explorer fonu, Business Finland tarafından verilen bir finansman olarak, şirketlerin seçilen uluslararası pazarda yer edinmelerine yardımcı olacak yeni bilgi ve becerilere sahip bir uzman istihdam etmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Talent Explorer fonu, ulusal Talent Boost programının bir parçası olarak 2019 yılında hayata geçirilmiştir.

Temel tarım hariç, her boyutta ve tüm sektörlerde devlet finansman şirketi Finnvera tarafından kredi sağlanabilmektedir. Finnvera'nın kredi hizmetleri, start-up ve mikro şirketlere sağladığı kredilerden, büyük ihracatçılara ve finansörlere sağlanan ihracat kredi garantisine kadar uzanmaktadır. Finnvera ayrıca Finlandiya'nın resmi İhracat Kredi Ajansıdır (ECA).

AB tarafından sağlanan finansman destekleri ülkede büyük ölçüde ELY Merkezleri aracılığıyla verilmektedir. Bu yardımlar rekabet gücünü geliştirme projeleri, know-how ve

çevre yönetimi KOBİ sektörüne yönelik yardımlardır. Özellikle bu yardımlar start-up ve hizmet sektörü firmalarına ayrıcalık vermektedir.

Business Finland, Fin Şirketlerine inovasyon, uluslararasılaşma, yatırım ve turizm promosyonu konularında hizmet veren destek ajansıdır. Şirketler ve araştırma gruplarının araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri için teşvikler sağlar. Ajansın sağladığı çeşitli teşviklere aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

(<https://www.businessfinland.fi/en/for-finnish-customers/services/funding/>)

Fin Sanayi Yatırımları Şirketi, sermaye yatırımları yapan şirketlerin büyümeleri, satın alma ve birleşmeleri ve ayrıca uluslararasılaşma aşamalarında, onlara yatırım yapan, Fin devletinin sahip olduğu bir yatırım şirkettir. Ayrıca, eğer yabancı şirketlerin sermayeleri, Finlandiya'da iş geliştirme konusunda kullanılırsa, Fin Sanayi Yatırımları bu şirketlere de yatırım yapmaktadır.

C. FİNLANDIYA'DA TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Büyükelçiliğimiz notuna göre, Finlandiya'da yerleşik Türk vatandaşı sayısı yaklaşık 12.000 kişidir. Ülkede yerleşik Türk topluluğunun ticari ve ekonomik etkinlik düzeyi AB'de yerleşik diğer Türk topluluklarına kıyasla küçüktür.

T.C. Merkez Bankası kaynaklarından alınmış olan, Finlandiya'daki Türk yatırım verileri ile tablosu aşağıda sunulmaktadır.

Finlandiya'daki Türk girişimcileri tarafından kurularak çoğunluğu hizmet sektörü (restoran, lokanta, bar ve diğer kollar) olmak üzere faaliyet gösteren yaklaşık 400 civarında küçük ölçekli Türk girişimi olduğu belirtilmektedir. Söz konusu firmalar, madencilik, turizm, tekstil, danışmanlık, elektronik ürünler, havuz ekipmanları-oyun parkları, el halısı, ambalaj malzemeleri, alkollü içecekler, ahşap ürünler, lojistik, gübre, inşaat, kuyumculuk vb. alanlarında faaliyet göstermektedir.

T.C. Merkez Bankası Verilerine Göre; Türkiye'de Yerleşik Kişilerin Finlandiya'daki Doğrudan Yatırımları, milyon ABD doları

Dönemler	2002-2016	2017	2018	2019	2020 Ocak-Şubat	2002-2020 Şubat
Finlandiya	12	3	4	47	0	66

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Finlandiya'nın, teknoloji ve bilgi üreten birçok firmaya ev sahipliği yapması, bu alanda yatırım yapmak isteyen Türk firmalarına alternatifler sunmaktadır. Söz konusu Fin firmalarıyla iş birliği yapılması veya bu firmalar ya da faaliyetlere yönelik yatırım yapılması halinde, Türk firmalarının Finlandiya pazarına girmeleri ve Türkiye'ye teknoloji aktarmalarının yolu açılacaktır.

Finlandiya İstatistik Kurumu verilerine göre hazırlanan Finlandiya-Türkiye doğrudan yabancı yatırım verileri aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Ülkesine Göre Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Yatırımın Yönü ve Yılı, Milyon Avro

			2017	2018
Çıkış	Türkiye	yatırım stoğu	2.028	1,595
		yatırım akışı	72	-57
		yatırım geliri	164	94
Giriş	Türkiye	yatırım stoğu	25	31
		yatırım akışı	2	7
		yatırım geliri	1	1

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu

Esas olarak Türkiye ve Finlandiya birbirlerini tamamlayıcı sanayi yapısına sahiptir. Bunu mevcut dış ticaret verileri ile Türkiye'deki Finlandiya yatırımlarından takip etmek mümkündür. Diğer taraftan, Türkiye'nin imalat gücü ve rekabet özellikleri geleneksel ihraç pazarları ile beraber dikkate alındığında ekonomik ilişkilerin gelişmesi için önemli bir potansiyel bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, özellikle AB Gümrük Birliğinin sağladığı alt yapı çerçevesinde Finlandiya'nın pek çok sanayi ve tüketim ürününü rekabetçi fiyatlarla Türkiye'den temin etmesi söz konusudur. Türkiye'de yapılacak yatırımlar ise başta iç pazar olmak üzere, Afrika ve Orta Asya'da yeni pazar açılımları ortaya koyabilecektir. Bu şekilde, özellikle Finlandiya'daki yüksek iş gücü maliyetlerine karşı önemli rekabet avantajı sağlanabilmesi mümkündür.

Finlandiya'nın son dönemde üzerinde yoğunlaştığı temiz çevre teknolojileri, yenilenebilir enerji, nükleer güvenlik ve yenilikçilik gibi konularda Türkiye'de yeni uygulama alanları bulabileceği düşünülmektedir. Bu kapsamda, özellikle yenilenebilir enerji sektöründe yüksek verimliliğe sahip teknolojilere esasında Türkiye'de yapılacak yatırımların avantajlar getirebileceği düşünülmektedir.

Finlandiya ile hizmet sektöründe iş birliği olanaklarının gözden geçirilmesi faydalı olacaktır. Bu imkanlardan birisinin de Finlerin Türkiye'de sağlık hizmetlerinden faydalanmaları olacaktır. Finlandiya sosyal güvenlik sistemi, AB ülkesi olmaması nedeniyle Türkiye'deki sağlık harcamalarına katkı sağlamamaktadır. Ancak, sosyal güvenlik desteğine konu olmayan kişisel bakım ve iyi yaşam olarak adlandırılan hizmetlerde ticari fırsatlar yakalanabileceği düşünülmektedir.

Finlandiya'daki inşaat sektörünün inşaat malzemeleri sektörümüz için ihracat olanakları sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bu tür ihraç imkanlarının değerlendirilmesinde daha düşük depolama ve operasyon maliyeti olduğu değerlendirilen Baltık ülkelerinde konumlanmakla, sevkiyatın bu bölgelerden yapılmasının avantaj sunacağı öngörülmektedir.

Gemi yapımı son yıllarda canlanma göstermiştir. Özellikle cruise olarak adlandırılan büyük seyahat gemilerinin yapımı için önemli siparişler alınmaktadır. Bu alandaki en önemli yapımcı olan Alman menşeli Meyer-Turku firmasının programının önümüzdeki yıllar için dolduğu bildirilmektedir. Buna bağlı olarak gemi yenileme işlerinin de artması beklenmektedir. Türkiye'deki gemi imalat sektörünün bu alanda iş birliği yapabileceği

değerlendirilmektedir. Cruise gemileri geniş iç hacimleri ve konforlu yolcu taşıma için planlandığından gemi içi/kabin dekorasyonu gibi işlerin ilave iş birliği imkânı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Tekstil ve hazır giyim Finlandiya’da öncelikli olan tasarım eğilimleri ile beraber ele alındığında her zaman önemli potansiyel taşımaktadır. Makine ihracatçılarımızın gerek kalite gerekse fiyatlar bakımından Finlandiya’daki pozisyonlarını güçlendirebileceği öngörülmektedir. Bu alanda yapılacak iş birliğinin Türkiye’ye yönelik teknoloji transferini de kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Finlandiya’ya yönelik elektrikli cihaz ihracatında televizyon ile çamaşır makinası gibi elektrikli ev aletleri önemli pay almaktadır. Diğer alanlara yönelik elektrikli makina ve cihazlar konusunda yapılacak iş birliğinin bu sektörde fırsatlar ortaya koyabileceği öngörülmektedir.

Mevsimplere bağlı olarak ülkemiz meyve ve sebze ürünleri pazarda yer bulurken Finlandiya’daki önemli perakende zincirleri bu ürünlere yönelik çeşitli sertifikasyon taleplerinde bulunmaktadır. Sertifikasyon taleplerinin karşılanması meyve ve sebze ihracatımızın artmasına imkân sağlayacaktır.

Güvene dayalı çalışma kültürünü tercih eden Finlerin yeni ortaklar konusunda daha mesafeli ve dikkatli olduğu gözlenmektedir. Bu anlamda, açık bir yaklaşımla yerine getirilebilir taahhütlerin öngörülmesi ileriye dönük kalıcı iş birliklerinin tesisinde yararlı olabilecektir. Öte yandan, Finlandiya’da genel anlamda Türk ürünlerine karşı olumsuz bir ön yargı bulunmadığı gözlenmektedir. Bu çerçevede iyi tesis edilmiş ticari ortakların uzun süreli iş olanakları yaratabileceği öngörülmektedir.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Geçtiğimiz yıl süresinde, ülkeye yatırım gerçekleştirmiş olan Türk yatırımcılarımız tarafından yatırımları konusunda Müşavirliğimize herhangi bir sorun veya şikâyet aktarılmamıştır.

D. FİNLANDIYA’DAKİ DİĞER ÜLKE YATIRIMLARI

(Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri)

Finlandiya İstatistik Kurumunca duyurulan, Finlandiya doğrudan yabancı yatırım verileri aşağıda sunulmaktadır. En son açıklanan veriler 2018 yılına aittir.

Doğrudan yabancı yatırım değeri (2018 yılı sonu, stok)

(İçeri/Giriş) 62,4 milyar Avro	(Dışarı/Çıkış) 111,7 milyar Avro
--------------------------------	----------------------------------

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu

Doğrudan Yabancı Yatırım Stoku, Milyon Avro

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Giriş	İsveç	33 222	32 125	37 056	34 540	26 288	20 040
	Lüksemburg	3 478	8 390	819	7 874	11 776	11 561
	Hollanda	9 993	13 751	13 509	11 853	15 257	10 493
	Danimarka	4 482	5 686	4 761	5 455	5 701	3 408
	Almanya	2 553	2 691	3 381	3 303	2 138	2 210
Çıkış	İsveç	33 057	30 425	28 930	28 247	27 001	22 853
	Hollanda	16 190	18 381	12 787	18 267	31 565	29 260
	Danimarka	975	943	1 380	1 970	2 574	7 218
	İrlanda	11 724	10 883	11 143	9 460	10 162	11 190
	Norveç	1 023	1 129	2 213	2 327	1 837	4 815

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu

Doğrudan Yabancı Yatırım Geliri, Milyon Avro

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Giriş	İsveç	2 209	2 308	2 914	3 107	3 503	3 002
	Lüksemburg	-156	-1 644	-2 086	705	630	218
	Hollanda	1 089	2 549	1 705	471	1 318	1 335
	Danimarka	346	451	412	301	462	525
	Almanya	169	350	442	291	304	226

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Çıkış	İsveç	1 873	3 502	2 803	2 785	2 823	4 037
	Hollanda	1 135	1 580	1 634	2 308	1 587	1 233
	Danimarka	346	451	412	301	462	525
	İrlanda	131	129	58	111	107	78
	Norveç	99	120	40	205	41	278

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu

Doğrudan Yabancı Yatırım Akışı, Milyon Avro

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Giriş	İsveç	-387	1 697	2 129	594	-2 272	-2 954
	Lüksemburg	476	4 255	-2 796	7 710	2 612	-153
	Hollanda	-1 512	4 254	782	577	1 721	-1 819
	Danimarka	194	1 149	-786	39	370	374
	Almanya	-238	-331	809	504	330	146
Çıkış	İsveç	331	2 137	-4 828	3 027	343	1 824
	Hollanda	-3 849	2 537	-10 850	3 799	12 680	-124
	Danimarka	-478	-69	88	882	392	-163
	İrlanda	996	-843	-176	-1 137	517	1 535
	Norveç	-428	37	2 678	-64	-233	462

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1. Faydalı Linkler

Finlandiya'ya yatırım hedefleri bulunan yatırımcılarımızın, konu ile ilgili olarak faydalanabilecekleri kurumların linkleri aşağıda yer almaktadır:

Finlandiya Ulusal Patent ve Kayıt Kurulu

<https://www.prh.fi/en/index.html>

Ekonomik Kalkınma Ulaşım ve Çevre Merkezleri

<http://www.ely-keskus.fi/en/web/ely-en/>

Business Finland, Fin Şirketleri İçin Yenilik, Uluslararasılaşma, Yatırım ve Turizm Promosyon Ajansı

<https://www.businessfinland.fi>

Sanayi Yatırımları Kurumu

<http://www.industryinvestment.com/>

Finnvera, Finlandiya Resmi İhracat Kredi Ajansı

<https://www.finnvera.fi>

Finlandiya Şirketler Bilgi Sistemi

<https://www.ytj.fi/>

Finlandiya Sosyal Sigortalar Kurumu (Kela)

<http://www.kela.fi/>

Yeni İş Kuran Şirketlere Ücretsiz Elektronik Ortamda ve Telefonla Danışmanlık Hizmetleri

<https://www.suomi.fi/company>

Finlandiya Vergi Dairesi

<https://www.vero.fi/en-US>

Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Ajansı

<https://dvv.fi/en/individuals>

Fin Mevzuatı Veri Bankası

<http://www.finlex.fi/fi/>

Finlandiya İstatistik Servisi

<http://stat.fi/>

2. Ulaşılabilir Hukuki & Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Finlandiya'ya yapılacak yatırımlar konusunda görüş alınabilecek belli başlı hukuki ve mali danışmanlık şirketleri ve bürolarının iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Lex Partners Ky

Adres: Kalevankatu 28 A 8
00100 Helsinki
Avukat Mika Alanen
Tel:+358 50 571 23 19
Faks: +358 9752 0587
info@lexpartners.fi
<http://www.lexpartners.fi/>

Larpes Consulting Oy- Attorneys Ltd

Avukat Ulrika Larpes
Adres:Uudenmaankatu 23 A 2
00120 Helsinki
GSM +358 45 277 4545
Email:ulrika@larpes.fi
www.larpes.fi

Asianajotoimisto Bützow Oy

Adres Kasarmikatu 23 A 18
00130 Helsinki
Tel: +358 9 440 695
Email: johan.butzow@johanbutzow.fi
<https://www.johanbutzow.fi/>

Hammarström Puhakka

Partners, Attorneys Ltd
Adres Bulevardi 1 A
FI-00100 Helsinki
Tel: +358-9-474 21
info@hpp.fi
<https://www.hpp.fi/>

Asianajotoimisto Mäkitalo Rämö & Co Oy

Adres Eteläesplanadi 18
FI-00130 Helsinki
Tel: +358-9-684 4410
Telefax: +358-9-68 44 4141
Email: attorneys@makitalo.fi
www.makitalo.fi

Asianajotoimisto Sivenius, Suvanto & Co Oy

Adres Mannerheimintie 15 A
00260 Helsinki
Tel: +358 9 530 6760
E-mail: jarmo.henriksson@sisulaw.fi,
www.sisulaw.fi

Roschier, Attorneys Ltd.

Markku Tuominen

Partner

(Finland)

Tel. +358 20 506 6000

Mobile: +358 20 506 6519

mikko.manner@roschier.com

<https://www.roschier.com/>

Asianajotoimisto Aasa-Law Oy

Adres Vuorikatu 6 A 12

00100 Helsinki

Tel: +3589 612 9240

Fax: +3589 612 92 460

email: info@aasa-law.fi

<http://www.aasa-law.fi/>

Bergmann Attorneys at Law

Adres Eteläranta 4 B 9

00130 Helsinki

Tel. +358 10 339 8800

office@bergmann.fi

<http://www.bergmann.fi/>

Backström & Co

Adres Kasarmikatu 44

FI-00130 Helsinki

Tel. +358 9 6689 940

Fax. +358 9 6689 9410

info@backstrom.fi

<http://backstrom.fi/fi/>

Asianajotoimisto Kalasatama Oy

Adres Hermannin rantatie 12 B

FI-00580 Helsinki

tel. +358 9 278 6220

info@kalasatama.net

<http://www.kalasatama.net/>

Deloitte

Porkkalankatu 24

Helsinki, 00180 Helsinki

Finland

tel+358 (0)20 755 500

Fax: +358 (0)20 755 501

deloitte@deloitte.fi

<https://www2.deloitte.com/fi>

Bilgilerine arz olunur.